

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 623/2021-7

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Miroslava Duriša a Ladislava Duditša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľiek [REDACTED], proti príkazu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. IV/1 GPt 935/21/1000-9 z 13. októbra 2021 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a** .
2. Žiadosti sťažovateľiek o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľky sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 27. októbra 2021 domáhajú vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) príkazom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) č. k. IV/1 GPt 935/21/1000-9 z 13. októbra 2021 (ďalej len „napadnutý príkaz generálnej prokuratúry“). Sťažovateľky tiež navrhujú, aby ústavný súd zrušil napadnutý príkaz generálnej prokuratúry a vrátil jej vec na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti a k nej pripojenému napadnutému príkazu generálnej prokuratúry vyplýva, že sťažovateľky sú obvinené zo zločinu krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1, ods. 2 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) s poukazom na § 140 písm. b) Trestného zákona a zo zločinu krivej výpovede a krivej prisahy podľa § 346 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. b) Trestného zákona.

3. Prípisom č. k. 1 KPt 283/21/4400-13 z 29. septembra 2021 Krajská prokuratúra v Nitre predložila generálnej prokuratúre na vec sa vzťahujúce spisové materiály spolu s podaním obvinenej [REDACTED] z 15. júna 2021, v ktorom požiadala o odňatie veci Okresnej

prokuratúre Komárno a jej prikázanie inej okresnej prokuratúre, ako aj o odňatie veci Krajskej prokuratúre v Nitre a jej prikázanie inej krajskej prokuratúre.

4. Tento návrh sťažovateľka ■■■■■ odôvodnila iba tým, že nesúhlasí s postupom prokurátorky v trestnej veci vedenej pod sp. zn. 1 Pv 461/19/4401 na Okresnej prokuratúre Komárno. Z tohto dôvodu žiadala, aby bola predmetná trestná vec pridelená prokurátorovi z inej okresnej prokuratúry. Zároveň žiadala, aby dohľad nebol vykonávaný Krajskou prokuratúrou v Nitre, ale aby bol vykonávaný prokurátorom z inej krajskej prokuratúry (napr. z trnavského alebo bratislavského kraja).

5. Súčasne Krajská prokuratúra v Nitre predložila vlastné stanovisko k uvedenému návrhu sťažovateľky ■■■■■ z ktorého vyplynulo, že jej nie sú známe také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali potrebu odňatia veci a jej prikázanie inej krajskej prokuratúre spolu s vyjadrením jednotlivých prokurátorov Krajskej prokuratúry v Nitre, v ktorom všetci prokurátori uviedli, že sa v predmetnej trestnej veci necítia byť zaujatí.

6. Generálna prokuratúra posúdila návrh sťažovateľky ■■■■■ ako návrh na delegáciu, t. j. návrh na odňatie veci Krajskej prokuratúre v Nitre a jej prikázanie inej krajskej prokuratúre podľa § 201 ods. 6 písm. a) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov. Napadnutým príkazom generálnej prokuratúry bolo rozhodnuté, že danú trestnú vec Krajskej prokuratúre v Nitre neodňala.

II. Argumentácia sťažovateľiek

7. Sťažovateľky vo svojej ústavnej sťažnosti namietajú, že napadnutý príkaz generálnej prokuratúry nie je dostatočne odôvodnený. Podľa ich názoru obsahuje iba citácie zákonov a nerešpektuje skutkový stav. Generálna prokuratúra nereagovala na ich návrh na odňatie veci, formálne len prezentovala, že „nič nenašli, ale z nášho uhla pohľadu celý ich postoj je v popieraní faktov“. V návrhu na odňatie veci sťažovateľky uviedli skutočnosti, ktoré poukazujú na nezákonnosť celého vyšetrenia. Generálna prokuratúra (i Krajská prokuratúra v Nitre) účelovo mlčí o bližšie nešpecifikovaných okolnostiach, popiera ich, nereaguje na ne, nerešpektuje existujúce judikáty, nevykonala žiadny prieskum, čo vzbudzuje absolútnu nedôveru sťažovateľiek voči prokuratúre. Postupy prokuratúry v posledných ôsmich rokoch preto považujú za neobjektívne, nezákonné a svojvoľné.

8. Z dôvodu nepriaznivých majetkových pomerov sťažovateľky požiadali o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

9. Aby ústavný súd mohol rozhodnúť o ustanovení právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom [§ 37 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], musí najprv zistiť, či sú kumulatívne splnené tri podmienky, resp. predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom: (i) žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu, (ii) majetkové pomery odôvodňujúce takúto žiadosť, (iii) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

10. Ak ústavný súd z obsahu ústavnej sťažnosti a výsledku jej posúdenia zistí, že v danom prípade nie je daná právomoc ústavného súdu na jej prerokovanie, ústavná sťažnosť je oneskorená, neprípustná alebo zjavne neopodstatnená, znamená to, že ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a teda že nie je splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, v dôsledku čoho nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom vyhovieť.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľiek, pričom posudzoval, či jej prijatiu na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

12. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva sťažovateľiek podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 48 ods. 2 ústavy napadnutým príkazom generálnej prokuratúry.

13. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne.

14. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietrahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

15. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) patrí právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

16. Súčasťou obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (napr. II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 206/07), t. j. na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka konania na spravodlivý proces (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (IV. ÚS 115/03).

17. Ústavný súd sa oboznámil s napadnutým príkazom generálnej prokuratúry, aby v kontexte jeho obsahu vyhodnotil obsah námietok prezentovaných sťažovateľkami v ústavnej sťažnosti. Zároveň ústavný súd posúdil zlučiteľnosť obsahu napadnutého príkazu generálnej prokuratúry s limitmi

namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy, a to v rozsahu naznačenom v bodoch 15 a 16. Inými slovami, posudzoval ústavnú udržateľnosť napadnutého príkazu generálnej prokuratúry.

18. Ústavný súd konštatuje, že generálna prokuratúra v napadnutom príkaze zrozumiteľne a jasne vysvetlila, že sťažovateľky nedokázali uviesť žiadnu relevantnú skutočnosť, ktorá by bola spôsobilá spochybniť nestrannosť ktoréhokoľvek z prokurátorov Krajskej prokuratúry v Nitre, a nedokázali uviesť ani akúkoľvek inú skutočnosť, ktorá by odôvodňovala odňatie veci Krajskej prokuratúre v Nitre a jej prikázanie inej krajskej prokuratúre. Čo sa týka citácií konkrétnych ustanovení právnych predpisov, ústavný súd dodáva, že ich obsah adekvátnym spôsobom reflektuje procesnú situáciu v predmetnej veci a ich použitie v napadnutom príkaze generálnej prokuratúry nie je možné považovať za porušenie práva na súdnu a inú právnu ochranu.

19. Ústavný súd v súvislosti s prejavom nespokojnosti sťažovateľiek tiež poznamenáva, že nie je možné základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že orgán verejnej moci nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a s právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 114/09). Podstatou je, aby postup orgánu verejnej moci bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenie základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

20. Ústavný súd tiež uvádza, že podľa § 45 zákona o ústavnom súde je viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľky domáhajú (petit). To znamená, že ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čo sťažovateľky žiadajú v petite ústavnej sťažnosti, a iba vo vzťahu k subjektu, ktorý označili za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy). Z tohto dôvodu sa ústavný súd nemohol vecne zaoberať ostatnými námietkami sťažovateľiek, v ktorých prípade možno jednoznačne konštatovať (napriek ich značnej nezrozumiteľnosti), že nesmerovali proti napadnutému príkazu generálnej prokuratúry. Predmetom ústavnoprávneho prieskumu v tomto prípade bol iba napadnutý príkaz generálnej prokuratúry.

21. Ústavný súd ďalej konštatuje, že článok 48 ods. 2 ústavy upravuje viaceré základné práva (právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, právo na verejné prerokovanie veci, právo na prerokovanie veci v prítomnosti a právo vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom). Napriek maximálnemu prístupu ústavný súd nedokázal z ústavnej sťažnosti (kvôli jej značnej nezrozumiteľnosti) určiť, porušenie ktorého konkrétneho práva vyplývajúceho z čl. 48 ods. 2 ústavy sťažovateľky namietajú, a teda sťažovateľky nijako neodôvodnili porušenie niektorého zo základných práv vyplývajúcich z čl. 48 ods. 2 ústavy.

22. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým rozhodnutím tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné

právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

23. Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľiek pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti. Ústavný súd dodáva, že sťažovateľky sa argumentačne bránia proti vznesenému obvineniu, čo by vzhľadom na trestnoprocesné prostriedky obrany obvinených (vrátane opravných prostriedkov proti meritórnemu rozhodnutiu v súdnom konaní v prípade podania obžaloby) podmieňovalo aj odmietnutie ústavnej sťažnosti ako neprípustnej podľa § 132 ods. 2, § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

24. V nadväznosti na záver vyslovený v predchádzajúcom odseku ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade u sťažovateľiek nie sú splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Z obsahu ústavnej sťažnosti a výsledku jej posúdenia ústavným súdom je zrejmé, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 631/2017). Keďže nebol splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľiek o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhovel (bod 2 výroku rozhodnutia).

25. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľiek bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o ich ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. decembra 2021

Libor DUEA
predseda senátu